

Sowy terenów leśnych zachodniej części Pogórza Przemyskiego**Owls in forests of the western part of the Przemyskie Foothills**

MARTA BYLICKA

36–065 Dynów, ul. Sikorskiego 139A

e-mail: scilia@op.pl

Słowa kluczowe: sowy, Pogórze Przemyskie, zagęszczenia, rozmieszczenie.

Celem artykułu jest podsumowanie wyników inwentaryzacji sów prowadzonej w latach 2003–2010 na obszarach leśnych zachodniej części Pogórza Przemyskiego i porównanie uzyskanych wyników z dotychczasowymi danymi o liczebności i rozmieszczeniu sów na tym terenie. W trakcie badań stwierdzono 6 gatunków sów. Najliczniejszym gatunkiem był puszczyk uralski *Strix uralensis*, który występował w wysokim zagęszczeniu 5,2–7,3 teryt./10 km². Zagęszczenia puszczyka zwyczajnego *Strix aluco* były o połowę niższe – 2,8–4,0 teryt./10 km². Nowe gatunki dla Pogórza Przemyskiego, notowane tu dopiero po 2000 roku to sóweczka *Glaucidium passerinum* i włochatka *Aegolius funereus*. Ich zagęszczenia są stosunkowo niskie i wynoszą odpowiednio 0,5 teryt./10 km² i 1,0 teryt./10 km². Nielicznie występowały również uszatka *Asio otus* i pójdzka *Athene noctua*, ale ich zagęszczenia po uwzględnieniu terenów rolnych i wiejskich mogą się okazać wyższe, gdyż ptaki te są bardziej związane z obszarami rolniczymi. W trakcie badań na Pogórzu Przemyskim nie udało się zlokalizować ani jednego terytorium puchacza *Bubo bubo*. Udokumentowano, iż puszczyk zwyczajny zajmuje na omawianym obszarze mozaikę środowisk w niższych położeniach, a puszczyk uralski wyżej położone zwarte lasy jodłowo-bukowe i bukowe. Sówczkę i włochatkę spotykano w jedlinach występujących w środkowej części stoków, a uszatkę głównie na obrzeżach lasu. Pójdzki zaś obserwowano w łęgu wierzbowym porastającym dolinę potoku. W zespole sów leśnych Pogórza Przemyskiego odnotowano regres gatunków puszczańskich (puchacz i puszczyk zwyczajny) i dominację sów o zasięgu borealno-górskim (puszczyk uralski, sóweczka i włochatka).

SUMMARY

In 2004–2006 the number of the Syrian Woodpeckers' breeding pairs was estimated in the Bird Area Natura 2000 – the Upper Huczwa River Watershed (Lublin region). The combined mapping method with playback was used. During the three years of the study respectively 20, 25 and 29 breeding pairs were discovered in 37 territories of the study area. As a result, the Upper Huczwa River Watershed is the most Important Birds Area for the Syrian Woodpecker population in Poland. The habitat selection of this species was also analysed. It turns out that the Syrian Woodpeckers avoid forests but prefer anthropogenic afforestation. The usefulness of several scattered tree growths during the following seasons and within a year was statistically significant ($\chi^2 = 26.63$; $df = 12$; $p < 0.01$ and $\chi^2 = 26.40$; $df = 8$; $p < 0.001$, respectively). Woodpeckers particularly preferred orchards and tree alleys (Table 2). In each year of the study, birds were most often found in orchards (on average 51.7–65.0%) but rarely in tree lines, tree alleys and tree groups (on average 18.5%; 14.9%; 8.1%, respectively Fig. 2). In parks and single trees woodpeckers were observed only occasionally (on average 0.3% and 2.6%, respectively, Fig. 2), which were definitely avoided by birds. The Syrian Woodpeckers' habitat preference shows that appropriate protection of this species should focus on conservation of woodlots near human settlements – the most important are orchards and tree alleys as potential feeding and breeding sites.